

जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लि.
प्राविधिक सेवा, सूचना प्रविधि समूह, तह-७, उप प्रबन्धक पदको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसारका दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ३०

(प्राविधिक सेवा, विभिन्न समूह, तह-७ उप प्रबन्धक प्राविधिक सबै पदहरूको लागि)

परीक्षा योजना(Examination Scheme)

१. प्रथमचरण: – लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्याXअङ्क	समय
प्रथम	संस्थागत ज्ञान र व्यवस्थापन (प्राविधिक सेवा, विभिन्न समूह, तह-७ का सबै पदका लागि)	१००	४०	विषयगत-छोटो उत्तर आउने प्रश्न	४ प्रश्न X ५अङ्क	३ घण्टा
				विषयगत-लामो उत्तर आउने प्रश्न	८ प्रश्न X १०अङ्क	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी (प्राविधिक सेवा, विभिन्न समूह, तह-७ प्रत्येक पदका लागि छुट्टाछुट्टै)	१००	४०	विषयगत-छोटो उत्तर आउने प्रश्न	४ प्रश्न X ५अङ्क	३ घण्टा
				विषयगत-लामो उत्तर आउने प्रश्न	८ प्रश्न X १०अङ्क	

२. द्वितीय चरण : –अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ३०

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	मौखिक

द्रष्टव्य :

१. प्रथमपत्र-सामान्य ज्ञान, संस्थागत र व्यवस्थापकीय ज्ञान विषयको पाठ्यक्रम प्राविधिक सेवा, विभिन्न समूह तह-७ उप प्रबन्धक प्राविधिक सबै पदहरूको लागि एउटै हुनेछ । तर द्वितीयपत्र – सेवा सम्बन्धी विषयको पाठ्यक्रम सम्बन्धित समूह अनुरूप फरक फरक हुनेछ ।
२. प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
३. लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
४. परीक्षामा सोधिने प्रश्न संख्या, अङ्क र अङ्क भार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र, विषयमा दिइए अनुसार हुनेछ ।
५. विषयगत प्रश्न हुने पत्रका हकमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
६. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतकापत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका कानुन, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
७. प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएकाउम्मेदवारलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
८. पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति :- २०८०/११/०३

जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लि.
प्राविधिक सेवा, सूचना प्रविधि समूह, तह-७, उप प्रबन्धक पदको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम
प्रथम पत्र :- संस्थागत ज्ञान र व्यवस्थापन
खण्ड (क) - संस्थागत ज्ञान (५० अङ्क)
(२ प्रश्न × ५ अङ्क र ४ प्रश्न × १० अङ्क)

१. संस्थागत ज्ञान

- १.१ जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेडको परिचय, संगठनात्मक संरचना र कार्यक्षेत्र
- १.२ जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेडको रणनीति, स्रोत व्यवस्थापन, वर्तमान अवस्था, र संस्थागत सुधारका प्रयास
- १.३ जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेड र अन्य निकायहरू बीचको अन्तरसम्बन्ध र समन्वय
- १.४ सामुदायिक विद्यालयहरूमा पाठ्यपुस्तकहरूको माग, आपूर्ति तथा बजारीकरणको अवस्था
- १.५ पाठ्यपुस्तकको उत्पादनका लागि आवश्यक कच्चा पदार्थहरू, कच्चा पदार्थको दिगो उपयोग र नेपालमा सो को अवस्था र संभावना
- १.६ नेपालमा विद्यालयस्तरीय पाठ्यपुस्तक र जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेडको भूमिका
- १.७ नेपालमा विद्यालयस्तरीय पाठ्यपुस्तकहरूको उत्पादन, ढुवानी तथा बिक्री वितरण सम्बन्धी नीतिगत तथा कार्यविधिगत व्यवस्था
- १.८ पाठ्यपुस्तकहरूको उत्पादन, भण्डारण र सुरक्षा व्यवस्थापन
- १.९ जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेड प्रबन्धपत्र तथा नियमावली
- १.१० जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेड, कर्मचारी सेवाशर्त विनियमावली, २०८०
- १.११ सार्वजनिक संस्थानको आवश्यकता, उद्देश्य, स्वायत्तता र उत्तरदायित्व
- १.१२ संस्थागत सुशासनको अवधारणा र केन्द्रको संस्थागत सुशासनको अवस्था

खण्ड (ख) - व्यवस्थापन (५० अङ्क)

(२ प्रश्न × ५ अङ्क र ४ प्रश्न × १० अङ्क)

२. शासकीय व्यवस्थाका आधारभूत पक्ष (२० अङ्क)

- २.१ नेपालको संवैधानिक विकासक्रम र नेपालको संविधान
- २.२ संघीय शासन प्रणालीको अवधारणा
- २.३ राजनीति र सार्वजनिक प्रशासन बीचको सम्बन्ध र सीमा
- २.४ कानूनी राज्य र मानव अधिकार
- २.५ सामाजिक न्याय र सामाजिक सुरक्षा
- २.६ नागरिकका दायित्व र कर्तव्य तथा मानवीय मूल्य मान्यता
- २.७ विद्युतीय शासन प्रणाली
- २.८ सार्वजनिक बडापत्र (Public Charter)
- २.९ सार्वजनिक सेवा प्रवाह

जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लि.
प्राविधिक सेवा, सूचना प्रविधि समूह, तह-७, उप प्रबन्धक पदको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

३. सार्वजनिक व्यवस्थापन (३० अङ्क)

- ३.१ व्यवस्थापनको अर्थ, सिद्धान्त र नविनतम अवधारणाहरू
- ३.२ असल व्यवस्थापकका गुण र भूमिका
- ३.३ व्यवस्थापकीय कार्य प्रकृया र व्यवस्थापकीय सीप
- ३.४ संगठनको परिचय र प्रकार
- ३.५ मानव संसाधन व्यवस्थापन: अवधारणा र आयामहरू
- ३.६ सार्वजनिक व्यवस्थापनमा नेतृत्व, उत्प्रेरणा, मनोबल, संचार, निर्णय निर्माण प्रक्रिया, समस्या समाधान, समन्वय, अनुगमन, मूल्यांकन र सुपरिवेक्षण
- ३.७ व्यवस्थापन सूचना प्रणाली
- ३.८ ट्रेड युनियन र सामुहिक सौदावाजी (Collective Bargaining)
- ३.९ सार्वजनिक व्यवस्थापनमा नैतिकता, सदाचार, अनुशासन, पारदर्शिता, उत्तरदायित्व र व्यवसायिकता

जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लि.
प्राविधिक सेवा, सूचना प्रविधि समूह, तह-७, उप प्रबन्धक पदको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम
द्वितीय पत्र - सेवा सम्बन्धी
खण्ड (क) - (५० अङ्क)
(२ प्रश्न × ५ अङ्क र ४ प्रश्न × १० अङ्क)

1. **Introduction**
 - 1.1 General concept of IT planning
 - 1.2 Importance of IT in national development
 - 1.3 Social and cultural aspects of IT
 - 1.4 Global information superhighway
2. **Software Engineering**
 - 2.1 System development life cycle- JAD, RAD, Waterfall, Spiral
 - 2.2 Software project management
 - 2.3 Requirement analysis
 - 2.4 System, data and process modeling
 - 2.5 Software testing
 - 2.6 Software quality assurance
 - 2.7 Software quality standards: ISO, SEI, CASE Tools
 - 2.8 Software cost estimation
3. **Computer Architecture & Organization**
 - 3.1 Instruction set architecture
 - 3.2 CPU design and architecture
 - 3.3 Memory hierarchy
 - 3.4 Input / Output system
 - 3.5 CISC vs. RISC architecture
4. **Operating Systems**
 - 4.1 Components of the Operating Systems
 - 4.2 Processes
 - 4.3 IPC and deadlocks
 - 4.4 Memory management
 - 4.5 Input / Output and files
 - 4.6 Scheduling
 - 4.7 Different types of OS (DOS, UNIX, LINUX, WINDOWS)
 - 4.8 Distributed Operating System
 - 4.9 Security issues
5. **Information Systems**
 - 5.1 Information systems fundamentals
 - 5.2 Design of information systems building blocks
 - 5.3 Management Information System
 - 5.4 Decision support system
 - 5.5 ERP, CRM and SRM

जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लि.
प्राविधिक सेवा, सूचना प्रविधि समूह, तह-७, उप प्रबन्धक पदको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम
खण्ड (ख) - (५० अङ्क)
(२ प्रश्न × ५ अङ्क र ४ प्रश्न × १० अङ्क)

6. Computer Networks

- 6.1 Network fundamentals
- 6.2 OSI model
- 6.3 Network protocols
- 6.4 TCP / IP services (DNS, SMTP, FTP, DHCP, etc)
- 6.5 Network infrastructures (LAN and WAN including IEEE 802. standards)
- 6.6 VPN and remote access
- 6.7 Internet and WWW
- 6.8 Disaster recovery
- 6.9 Distributed system
- 6.10 Privacy and security issues

7. Database Management System

- 7.1 Database model
- 7.2 SQL
- 7.3 Functional dependency
- 7.4 Database design and normalization
- 7.5 Transaction management and concurrency control
- 7.6 Query processing and optimization
- 7.7 Data mining and warehousing

8. IT Strategy

- 8.1 Strategic use of IT
- 8.2 Porter 5 Forces model
- 8.3 Formulating long-term objectives
 - 8.3.1 Long-term objectives
 - 8.3.2 Generic strategies
 - 8.3.3 The value disciplines
 - 8.3.4 Grand strategies
- 8.4 Strategic analysis and choices
- 8.5 Value chain analysis
- 8.6 SWOT analysis
- 8.7 Core competencies
- 8.8 Strategy control and continuous improvement
- 8.9 Strategy implementation

9. E-Commerce Technology

- 9.1 Introduction to E-Commerce
- 9.2 Business models of E-Commerce
- 9.3 B2B E-Commerce and EDI
- 9.4 Business applications of E-Commerce

जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लि.
प्राविधिक सेवा, सूचना प्रविधि समूह, तह-७, उप प्रबन्धक पदको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक
परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 9.5 Electronic payment system
- 9.6 Security issues of E-Commerce
- 9.7 PKI and digital signature
- 9.8 Encryption and decryption methods

- 10. **E-Government**
 - 10.1 Managing E-Government
 - 10.2 E-Government strategy
 - 10.3 Managing public data
 - 10.4 Emerging issues of E-Government
 - 10.5 Implementing E-Government
 - 10.5.1 E-Government system life cycle and project assessment
 - 10.5.2 Analysis of current reality
 - 10.5.3 Design of new E-Government system
 - 10.5.4 E-Government risk assessment and mitigation
 - 10.5.5 E-Government system construction implementation and beyond
 - 10.6 Nepalese E-Government initiative and E-Government master plan of Nepal
 - 10.7 Government enterprise architecture and government portal.
 - 10.8 Government Integrated Data Centre
 - 10.9 Focal agencies for E-Government (NITC, HLCIT, OCCA, etc)

- 11. **Project Management**
 - 11.1 PERT / CPM network
 - 11.2 Investment analysis and breakeven analysis
 - 11.3 Time value of money
 - 11.4 Financial analysis

- 12. **IT in Nepal**
 - 12.1 History of IT in Nepal
 - 12.2 ICT Policy of Nepal
 - 12.3 Electronic Transaction Act
 - 12.4 Copyright Act
 - 12.5 Cyber Security Policy, 2080